

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.558/2020/5.

A felperes: dr. felperes neve, **felperes címe**

A felperes képviselője: Dentons Réciczka Ügyvédi Iroda, **felperesi képviselő címe**

Az alperesek:

I.rendű alperes neve, **I. rendű alperes címe**, I. rendű,

II.rendű alperes neve, **II. rendű alperes címe**, II. rendű

Az alperesek képviselője: Z. Tóth Ügyvédi Iroda, **I-II. rendű alperesi képviselő címe**

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 64.P.21.904/2020/4.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja. Kötelezi az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett www....hu internetes portálon a ...-án „**cikk címe**” címmel megjelent cikkel azonos helyen és betűtípussal, valamint azonos betűméretben, 8 napon belül, a cikk elérhetőségéig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazítás: A ...hu internetes hírportálon ...-án megjelent, »**cikk címe**« címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős döntése szerint nem ütközik törvénybe annak leírása: a vérplazma értékesítésére kiírt pályázat eredménye az ... Szolgálat akkori főigazgatójának és a ... Kft. akkori tulajdonosainak egyetemi kötődésére és személyes ismeretségére tekintettel alakult ki. A valóság ezzel szemben az, hogy a jogerős ítélet szerint ilyen összefüggést a cikkben nem állítottunk.”

A felperes által fizetendő perköltség összegét 57.150 (ötvenhétezer-százötven) forintra, az illeték összegét 18.000 (tizennyolcezer) forintra leszállítja. Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 37.500 (harminchétezer-ötszáz) forint perköltséget és az államnak, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 18.000 (tizennyolcezer) forint kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 14.100 (tizennégyezer-száz) forint másodfokú perköltséget és az államnak, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket. Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak ugyanilyen módon, határidőben és számlára 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint az I. rendű alperes által szerkesztett www....hu internetes hírportálon ...-án jelent meg egy cikk „**cikk címe**” címmel. A hír felvezetője után a szöveg első bekezdése a következő: „A Fővárosi Ítéltábla jogerős döntése szerint semmi törvénytelen nem tettünk, amikor megírtuk, hogy az ... Szolgálat (...) akkori főigazgatója, **személy** jelenlegi vezető és az állami vérplazmatender egyik nyertese, a ... Kft. korábbi tulajdonosai tanulmányaikat ugyanazon a ... orvosi karon végezték. Az sem ütközött törvénybe, amikor leírtuk: a pályázat eredménye az említett személyek egyetemi kötődésére és személyes ismeretségükre tekintettel alakult ki. Azt ugyanis éveken keresztül eredménytelennek nyilvánították, egészen addig, amíg az ... nevű multi be nem vett egy magyar céget maga mellé - céget a ... ismerősökkel”. A cikkben említett sajtó-helyreigazítási pert a felperes, mint a ... Kft. egyik tulajdonosa indította az I. rendű alperessel szemben. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.737/2019/4. számú ítéletével a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A másodfokú bíróság indokolása szerint a cikk rámutatott arra, hogy a vérplazmát előszeretettel vásárolják Magyarországról. Az ... évekig rendkívül alacsony áron adta el az immunoglobulint, majd pályázatot írtak ki a plazma értékesítésére. Ezzel összefüggésben említi a cikk a felperest, illetve azt, hogy a pályázat mindaddig eredménytelen volt, míg az ... nevű ... központú óriáscég „össze nem állt” a magyar tulajdonú a ... Kft.-vel. Az írás a pályázati feltételeket, a nyertes és vesztes pályázók pályázatainak tartalmát nem ismerteti, figyelemre méltónak, érdekesnek ítéli ugyanakkor, hogy az üzlet szereplői főként ...-n végzett orvosok voltak. Az ítéltábla kimondta, hogy a sérelmezett sajtóközleményben az alperes nem állított fel okozati összefüggést a pályázat elnyerése és a között, hogy a felperes és az ... volt főigazgatója is ...-n végezték az orvosi egyetemet, nem állította, hogy a pályázat elnyerésének oka a felperes és az ... főigazgatója között fennálló jó viszony volt.
- [2] A felperes keresetében a cikk miatt a következő helyreigazító közlemény közzétételére kérte az I. rendű alperes kötelezését. „A www....hu internetes hírportálon ... napján megjelent »**cikk címe**« című cikkben valótlanul állítottuk, hogy a ... Kft. azért nyerte meg az ... Szolgálat (...) által 2017-ben vérplazma értékesítésére kiírt pályázatot, mert a ... Kft. akkori tulajdonosai és az ... akkori főigazgatója személyesen ismerték egymást. Továbbá azt is valótlanul állítottuk, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete szerint nem ütközik törvénybe a www....hu azon állítása, miszerint a 2017-es vérplazma pályázat eredménye az említett személyek egyetemi kötődésére és személyes ismeretségükre tekintettel alakult ki. A valóság ezzel szemben az, hogy az ... által kiírt pályázat egyetlen bírálati szempontja a pályázat tárgyát képező vérplazmáért felajánlott vételár volt, és az ... és a ... Kft. azért nyertek a pályázaton, mert ők tették a legkedvezőbb ajánlatot, azaz ők ajánlották a legmagasabb vételárat. Továbbá a Fővárosi Ítéltábla nem hozott olyan ítéletet, miszerint a www....hu nem sért törvényt azzal, ha tényként állítja, hogy a 2017-ben kiírt pályázat eredménye az érintett személyek egyetemi kötődésére és személyes ismeretségükre tekintettel alakult ki. A Fővárosi Ítéltábla általunk hivatkozott döntésében csupán azt állapította meg, hogy egy korábbi, 2019. május 9. napján megjelent cikkünk nem tartalmazott ilyen tényállítást.” A II. rendű alperest, mint a sajtóközlemény kiadóját a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.
- [3] A felperes keresetét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 496. § (1) bekezdésében foglaltakra alapította. Álláspontja szerint a kifogásolt közlések valótlan tényállítást tartalmaznak, figyelemmel arra, hogy míg az ún. előzményi perben kifejezett ok-okozati összefüggés fennállását az I. rendű alperes nem állította, ezzel szemben a ...-i cikkben az előzményi cikkhez kapcsolódó sajtó-helyreigazítás iránti per eredményéről való beszámolójában ok-okozati összefüggést állított. Ennek során figyelmen kívül hagyta, hogy az ítéltábla abból az okból hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, hogy az I. rendű alperes interpretációjával ellentétben az előzményi cikkben foglalt közlést nem tekintette tényállításnak.
- [4] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben történő marasztalására irányult. Kifejtették, hogy az ... 2017-es vezetése és a ... Kft. tulajdonosai egyaránt a ...

Orvostudományi Egyetemen szereztek diplomát. Az „egyetemi kötődésre, illetőleg a személyes kapcsolatra tekintettel” kifejezés használata nem jelent direkt ok-okozati összefüggés fennállására vonatkozó tényállítást. Az újságíró csak azt vetette fel, hogy ezen személyi kapcsolatnak lehetett szerepe a pályázat elbírálása során, különös tekintettel az előzményekre, ugyanis ahogy az a cikkben is megjelenik, a ... Kft. bevonását megelőzően a pályázatokat rendre eredménytelennek nyilvánították. A cikk kizárólagosan ezt a személyes kapcsolatot vizsgálta és ezt találta közérdeklődésre számot tartónak. A kifogásolt rész helyes értelmezése nem okozati összefüggés fennállására vonatkozó tényállás, hanem az újságíró következtetése, mely a véleménynyilvánítás szabadságát élvezzi, ezért helyreigazítás tárgya nem lehet.

- [5] Az elsőfokú bíróság elutasította a keresetet és a felperest a II. rendű alperes részére 114.300 forint perköltség, az állam javára pedig 36.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában idézte az Smtv. 12. § (1) bekezdését, valamint a PK 12. számú állásfoglalás I. és II. pontját.
- [6] Abból indult ki, hogy a cikkben említett személyes ismeretség és egyetemi kötődés egymástól el nem választható állítások, amelyek valóságát a felperes nem vitatta. Az erre „tekintettel alakult ki” megfogalmazás azonban ok-okozati összefüggésként értelmezendő, amely az előzményi perhez hasonlóan itt sem tényállításként, hanem valós tényen alapuló okszerű következtetésként jelenik meg. Ez a kifejezésmód pedig a véleménynyilvánítás szabadságát élvezzi, így helyreigazítás tárgya nem lehet. Megállapította, hogy a cikkbeli következtetés valós ténybeli alapja az, hogy a felperes cégének megjelenése előtti pályázatok eredménytelenek voltak.
- A helyreigazítási kérelmet nem találta a sajtó-helyreigazítás társadalmi rendeltetésével összhangban állónak, mert az olvasóközönséget nem informálja és nem ad a támadott közleménnyel ellentétes tartalmú tájékoztatást. A kifogásolt közlésben a helyreigazítás szerinti pályázati elbírálási szempont nem szerepel. A sajtónak az Smtv. 10. §-ában írtaknak megfelelően joga és kötelezettsége is, hogy a közpénzek felhasználását, egyes támogatások elnyerését, az annak alapjául szolgáló körülményeket vizsgálja, a feltárt körülményeket pedig közéleti vitára bocsássa, az olvasók elé tárja. Ennek során a valós tényeken alapuló okszerű következtetésének közzététele nem ellentétes a sajtó társadalmi funkciójával. A helyreigazítás anélkül, hogy az eredeti tartalomhoz képest minőségileg új ismeretekkel szolgálna, inkább megtévesztené az olvasókat. Az elsőfokú bíróság szerint a kifogásolt rész érdemi jelentése az, hogy az I. rendű alperes jogszerűen járt el, amikor az olvasók elé tárta a vizsgálatának eredményeként feltárt ismeretséget, illetve egyetemi kapcsolatot és azt, hogy a felperes cégének megjelenéséig a későbbi győztes pályázatai eredménytelenek voltak.
- A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdés, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés, az eljárási illetékről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pont, a 42. § (1) bekezdés a) pont, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.
- [7] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Jogorvoslati kérelme az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatására és a II. rendű alperes perköltségben marasztalására irányult. A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjával határozta meg.
- [8] A felperes megítélése szerint a cikk szerzője tényként állította, hogy az ... 2017-es pályázatának eredménye az akkori ... főigazgató és a ... Kft. korábbi tulajdonosai közötti személyes ismeretségre és ... egyetemi kötődésükre tekintettel alakult ki, továbbá, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.737/2019/4. számú ítélete szerint ez a tényállítás nem törvénysértő. Ezek a tényállítások azonban valótlanak, ezért az elsőfokú bíróságnak a helyreigazítást el kellett volna rendelnie. A felperes először a pályázat kimenetelével kapcsolatos közlést vetette össze az Smtv. 10. §-ával, megállapítva, hogy az nem felelt meg a jogszabály követelményeinek. Ennek indokai körében

elemezte a korábbi cikk kijelentéseit, kifejtve, hogy az (I. rendű) alperes nem az Smtv. 10. §-nak megfelelően járt el, mikor a pályázat tekintetében kizárólag a felperes és az ... akkori főigazgatójának személyes ismeretséget tárt fel, és nem foglalkozott a valóban érdemi körülményekkel (a pályázaton résztvevők száma, a pályázat bírálati szempontja, és a felperes által tulajdonolt társaság ajánlatának tartalma). Az (I. rendű) alperes tehát a pályázat szempontjából lényeges körülményeket hallgatott el. A korábbi per alapjául szolgáló cikk egyetlen kiragadott körülményt tárt az olvasók elé (a személyes ismeretséget), és ez alapján valótlanul állította tényként, hogy ok-okozati összefüggés van a személyes ismeretség és a pályázat eredménye között. Nem tért ki arra, hogy az érintett pályázaton az ... és a ... Kft. nem egyedüli indulóként vett részt, továbbá, hogy a pályázatnak egyetlen bírálati szempontja a felajánlott vételár volt, így az ... és a ... Kft. azért nyert a pályázaton, mert a legkedvezőbb ajánlatot tették. A kért helyreigazítás célja az volt, hogy a cikk szerzője által fel nem tárt vagy elhallgatott információkról tájékoztassa az olvasóközönséget, azaz a pályázat egyetlen bírálati szempontjáról és arról, hogy a pályázat elnyerésének az oka az, hogy a felperes cége adta a legkedvezőbb ajánlatot. A felperes lényeges elemként tekintett a helyreigazítási kérelmének céljára: az alperes hiányos és hamis állításával okozott jogsérelem kiküszöbölésére. Ezután kifejtette, hogy a pályázat kimenetelére vonatkozó közlés az elsőfokú bíróság megállapításával szemben nem minősül okszerű következtetésnek. Elemezte a korábbi perben vizsgált cikket és az abban foglalt okozati összefüggés feltárását, arra következtetve, hogy a sajtó-helyreigazítás intézményét teljesen súlytalanná tenné az olyan gyakorlat, amely a véleménynyilvánítás védelmét kiterjesztené valós tényekből levont alaptalan következtetések tényként való közlésére is. Kitért arra, hogy a valótlan állítás alkalmas arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Jóhírnevet is sért, hiszen az olvasók a közlemény elolvasását követően arra a következtetésre juthatnak, hogy felperes a jogszabályok megkerülésével, személyes kapcsolatait felhasználva segítette a ... Kft. pályázati sikereit. A felperes számára rendkívül sérelmes a cikkben foglalt tények téves következtetésre indító csoportosítása és megalapozatlan gyanú felkeltése. A felperes vállalkozási tevékenysége az ügyfelekkel és üzleti partnerekkel fennálló bizalmon alapszik, így minden olyan magatartás, amely alkalmas ennek a bizalomnak a megingatására, köztudomásúlag hátrányt jelent a számára, a felperest a valótlan tényállítások miatt az üzleti partnereivel szemben magyarázkodásra kényszeríti.

- [9] A felperes megítélése szerint a Fővárosi Ítélet tábla 2.Pf.20.737/2019/4. számú ítéletének tartalmára vonatkozó közlés téves. A támadott cikk sérelmezett részében az (I. rendű) alperes nemcsak azt állította tényként, hogy okozati összefüggés áll fenn a felperes és az ... volt főigazgatójának személyes ismeretsége és a pályázat kimenetele között, hanem azt is, hogy e tényállítást a Fővárosi Ítélet tábla nem találta törvénybe ütközőnek. A sérelmezett rész az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben azt fejt ki, hogy a pályázat eredménye az érintettek személyes ismeretségére tekintettel alakult ki, azaz e két körülmény között ok-okozati kapcsolat fennállását állítja, és erre vonatkozóan rögzíti hamisan, hogy az ítélet tábla az ok-okozati kapcsolat tényként való állítását jogszerűnek találta. A közlemény tartalma jogsértő, így az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti sajtó-helyreigazításnak van helye.
- [10] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását célozta.
- [11] Jogi indokolásukban - az ügygel összefüggés vagy egyéb relevancia meghatározása nélkül felhívták és részleteiben idézték az Smtv. 10. §-t, a 12. § (1) bekezdését, a PK 12-15. számú állásfoglalásokat, az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatát, a 165/2011. (XII. 20.) AB határozatot, a 7/2014. (III. 7.) AB. határozatot, a 165/2011. (XII. 20.) AB határozatot, valamint a 34/2017. (XI.II.) AB határozatot. Kifejtették, hogy a felperes a helyreigazítás iránti kérelmében egy korábban, az (I. rendű) alperes szerkesztésében megjelent cikkel összefüggésben jogerősen lezárt ügyet bíralt, mert

azt a jelen ügy előkérdésének tekintette. A jogerős ítéletet azonban utóbb sikerrel nem támadhatja. Az (I. rendű) alperes ...-i írásában megerősítve látta mindkét fokon megnyert per alapján a cikkben megfogalmazott álláspontja közlésének helyességét. A sajtótól nem várható el, hogy a bíróság ítéletét jogi értelemben véve értelmezze, a cikkben összefoglalóan közölt tájékoztatás pedig megfelel az átlagos tájékozottságú olvasót érdeklő közlésnek, az nem változtatta meg a másodfokú döntés értelmét. A jogerős ítélet kimondta, hogy az alperes tényeket közölt, amikor azt állította, a ... Kft. tulajdonosai ...-n végeztek. A perbeli cikk sem állított többet, mint személyes ismeretséget, közös egyetemi kötődést, amely tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy a két állítás egymástól nem elválasztható, és egyebekben felperes által sem vitatott, valóságnak megfelelő. A sajtónak joga és kötelezettsége is, hogy a közpénzek felhasználását, egyes támogatások elnyerését, az annak alapjául szolgáló körülményeket vizsgálat tárgyává tegye, a feltárt körülményeket pedig közéleti vitára bocsássa, az olvasók elé tárja. A cikk nem sugall olyat, ami a rendelkezésre álló tényekkel ellentétes következtetés levonására lenne alkalmas. A közlés tényekből levont okszerű következtetés. A ... Kft. cégadatai alapján megállapítható, hogy a 2017-ben kiírt vérplazma pályázaton olyan tulajdonosi szerkezettel vett részt, melyben felperes is tulajdonos volt, azonban 2019 májusában értékesítették az üzletrészüket. A cikk arról a közérdeklődésre számot tartó ügyről szól, mely szerint a külföldi tulajdonba került gazdasági társasággal versenyeztetés nélkül hosszabbították meg a nemzeti vérkészlet legdrágább „termékének”, az immunoglobulinnak az értékesítését. Részben tényfeltáró írás, mely a felderített tényeket nem hamisítja meg, azok egy részét nem hallgatja el, téves következtetésre indító módon nem csoportosítja, a következtetések levonását az olvasókra bízva, mely alapján sajtó-helyreigazítás elrendelésének nincs helye. Az a körülmény, hogy egy írás mit sugall, illetve milyen következtetés levonására sarkallja az átlagos tájékozottságú olvasókat, sajtó-helyreigazítás elrendelésének alapjául nem szolgálhat. Az egyén érzékenysége a személyét, vagy cselekvőségét érintő bírálat, kritika, tényekből levont következtetéssel szembeni sajtó-helyreigazításnak nem lehet alapja. A nagy közérdeklődésre számot tartó vérplazma kereskedelem anomáliáival foglalkozó cikkben megemlített felperes a kritikai hangvételű, tényekből levont következtetéseket túrni köteles, részben a versengő alapjogok közül a véleménynyilvánítás előjoga alapján, részben, mert az írás a közpénzek követésével, közérdekkel összefüggésben keletkezett.

- [12] A fellebbezés részben alapos.
- [13] A fellebbezés a teljes elsőfokú ítéletet támadta, ezért az elsőfokú határozatnak nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése.
- [14] A Fővárosi Ítéltábla előre bocsátja, hogy az elsőfokú ítélet - nagyobb részben a tényállás megállapítása, kisebb részben a jogi indokolás körében - jelentős terjedelemben foglalkozott az ügy előzményeként kezelt, korábbi per alapjául szolgáló, 2019. májusban megjelent cikkel, a régebben megjelent híradásnak azonban nem lehetett olyan jelentőséget tulajdonítani, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság és a felek kölcsönösen tettek. A jelen perben bemutatott és a keresettel támadott híradás szövegének első bekezdése visszautalt ugyan a korábbi cikk miatt folyt eljárásra, azt azonban csak annyiban érintette, hogy a bírósági eljárás eredményéről tájékoztatott. Ezért a korábbi cikk közlései (az abban állított tények, összefüggéseik, a következtetések és azok alapja) a jelen ügyben csak annyiban lehettek relevánsak, amennyiben a sérelmezett közlések tartalmának értékelésekor a jogerős ítéletnek jelentősége van. Egyéb körülmények sem tették indokolttá a korábbi írás tartalmával egybevetett értelmezést, így életszerűtlen annak feltételezése, hogy az átlagos tájékozottságú olvasók emlékezetükben megőrizték a kilenc hónappal korábbi újságcikk részleteit, megjegyezték az abban közölt tényeket. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére olyan tartalmat tulajdonított az ügyben vizsgálandó közléseknek (az indokolás 5. oldal hetedik bekezdés harmadik mondatában), amely a jelen perben támadott cikk szövegében egyáltalán nem szerepel. A

felperes ugyancsak lényeges terjedelemben elemezte a korábbi eljárásban megjelölt újságcikk állításait, azoknak azonban a jelen ügyben felmerült jogkérdés eldöntése szempontjából csak a már említett jelentőséget lehetett tulajdonítani.

- [15] A felek mindegyike és az elsőfokú bíróság is felhasználta szövegértelmezése során a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának a szövegösszefüggéssel kapcsolatban adott értelmezési szempontjait, azt azonban figyelmen kívül hagyták, hogy a jelen perbeli cikk támadott része a szöveg egyéb részeinek tartalmával nincs szoros összefüggésben. Sem a cím, sem a felvezető szöveg, sem a cikk törzsszövege nem foglalkozik a bírósági ügy kimenetelével, az első bekezdés csupán átvezetőként szolgál az újabb, tényeket feltáró céllal írt híradáshoz, amelynek témája a vérplazma állami beszerzésének és értékesítésének története 2019-től. Emiatt a PK 12. számú állásfoglalásból idézett értelmezési szempontok nem érvényesülnek, a felperes által támadott szövegrészt nem a cikk egészével, vagy további szövegrészeivel való egybevetéssel kellett meghatározni.
- [16] Az elsőfokú bíróság döntését arra alapította, hogy a személyes ismeretség és az egyetemi kötődés olyan tényállítások, amelyek valóságát a felperes nem vitatta, annak állítása pedig, hogy a pályázatok eredménye az előbbiekre tekintettel alakult ki, a két valós tényen alapuló okszerű következtetés, amelyre a véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed. A kifogásolt rész érdemi jelentőségét pedig úgy foglalta össze, hogy az I. rendű alperes jogszerűen járt el, amikor az olvasók elé tárta a kölcsönös ismeretséget, az egyetemi kapcsolatot és azt, hogy a felperes cégének megjelenéséig a későbbi győztes pályázatai eredménytelenek voltak.
- [17] A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet ezzel az okfejtéssel. Az elsőfokú bíróság ugyanis figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes keresetében azt állította: az I. rendű alperes a bírósági eljárás eredményéhez, a jogerős ítéletben foglaltakhoz képest tett eltérő állításokat. Tényként adta elő, hogy okozati összefüggés áll fenn a felperes és az ... volt főigazgatójának személyes ismeretsége, valamint a pályázat kimenetele között, továbbá azt is, hogy e tényállítást a Fővárosi Ítéltábla nem találta törvénybe ütközőnek. Az elsőfokú bíróság ítéletében a pályázat eredményének alakulására vonatkozó közlést - utalva az előzményi perrel való hasonlóságra - azonos módon, valós ténybeli alapokon nyugvó következtetésnek minősítette. Ez azonban nem felel meg a tartalmi értelmezés követelményeinek.
- [18] A perben támadott bekezdés két kijelentést tartalmaz, amelyek valóságát a cikk a Fővárosi Ítéltábla döntésére hivatkozással kívánja alátámasztani. Az első kijelentés szerint az ... korábbi főigazgatója és a ... Kft. korábbi tulajdonosai ugyanazon az orvoskaron végezték tanulmányaikat, és ennek a 2019 májusi cikkben szerepeltetése nem ütközött törvénybe. A második közlés pedig arra vonatkozik, hogy az ítéltábla nem tartotta törvénysértőnek annak leírását, hogy a pályázat eredménye az említett személyek egyetemi kötődésére és személyes ismeretségükre tekintettel alakult ki. A szöveg értelmezése alapján az I. rendű alperes ezt a bekezdés utolsó mondatában foglalt állítással tartja magyarázhatónak. A rendelkezésre álló jogerős másodfokú határozat azonban más ténybeli alapokon áll. A közös helyszínen folytatott tanulmányokról szóló, korábbi cikkben lévő kijelentést tényállításnak tekinti, az I. rendű alperes viszont az ítéltábla megállapítása szerint nem állított fel okozati összefüggést a pályázat elnyerése és aközött, hogy a felperes és az ... volt főigazgatója ugyanazon az egyetemen végeztek és azt sem állította, hogy a pályázat elnyerésének oka a felperes és a volt főigazgató közötti jó viszony volt. A jogerős ítélet szerint az írás még csak nem is sugallja azt, hogy az egy időben folytatott tanulmányok és ismeretség bizonyosan szerepet játszott a pályázat eredményében. Ehhez képest a jelen ügyben vizsgált cikkben az I. rendű alperes arról számol be, hogy a Fővárosi Ítéltábla az előbbieket, mint tényállítást nem tartotta törvénysértőnek. Egyértelmű azonban, hogy a korábbi perben a kereset elutasításának oka az ismertetett személyes kapcsolatok és egyetemi kötődés, valamint a pályázat elnyerése közötti

okozati összefüggés hiánya volt, míg a jelen ügyben az I. rendű alperes ezt az összefüggést már állította, amelyet más bíróság jogerősen már elbírált és valósnak minősített.

- [19] A közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a reá vonatkozó védelem megítélésekor annak van jelentősége, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A 2019. májusban megjelent cikk közérdeklődésre számot tartó ügynek minősült, amellyel kapcsolatban a véleménynyilvánítás szabadsága kevésbé korlátozható. Az e cikk miatt indult per eredményét - figyelemmel arra, hogy annak kétségtelenül volt olyan eleme, amely a közérdekű ügy kategóriájába tartozik - ugyancsak közérdeklődés övezi, ezért a cikk támadott részében is a szólásszabadság tágabb mércéje érvényesül. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a cikk egy polgári per eredményéről számolt be, amellyel kapcsolatban a tudósítás nem felelt meg a sajtótól elvárható követelményeknek. Az Smtv. 10. §-a a sajtó kötelezettségévé teszi, hogy megfelelően tájékoztasson a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A megfelelő tájékoztatás megvalósulásának követelményei között a törvény a hiteles, gyors, pontos tájékoztatást írja elő ezen ügyekről és eseményekről. A jogszabály nem különböztet a tájékoztató személyével kapcsolatban, azt a médiarendszer egészének, így az abba tartozó sajtónak is kötelezettségévé teszi, amelyből az következik, hogy a feltételrendszernek a sajtószerv és a kiadó saját érintettsége esetében is teljes körben érvényesülnie kell.
- [20] Az I. rendű alperes a jogerős ítéletben foglaltak tartalmával ellentétesen, valótlannul állította, hogy az említett körülmények közötti oksági kapcsolatra vonatkozó kijelentését a bíróság nem tartotta törvénysértőnek. Ez az állítás nem tekinthető következtetésnek, a jogerős ítélet tartalma, annak sajtó általi ismertetése egyfelől nem tartozik a vélemény (értékkifejezés) kategóriájába, másfelől a sérelmezett kijelentés megfogalmazását tekintve is egyértelműen valótlannak minősül. A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között ezért a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint eljárva az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vont le és a megállapított tényeket másként minősítette.
- [21] A felperes által sérelmezett másik közlésre (az első kereseti kérelemre) vonatkozó indokolást az elsőfokú ítélet nem tartalmaz. A keresetet elutasító rendelkezésből azonban azt kell feltételezni, hogy az elsőfokú bíróság e kérelmet is megalapozatlannak tartotta. Mivel a fellebbező fél ezzel kapcsolatos eljárási szabálysértést nem állított, a Fővárosi Ítéletábrla szerint továbbá e kereset elbírállása további bizonyítást nem igénylő jogkérdésnek minősült, az érdemi döntéshozatalnak nem volt akadálya. A cikk támadott részének szövegéből nem következtethető ki annak állítása, hogy „a ... Kft. azért nyerte meg az ... Szolgáltat (...) által 2017-ben vérplazma értékesítésére kiírt pályázatot, mert a ... Kft. akkori tulajdonosai és az ... akkori főigazgatója személyesen ismerték egymást”. A pályázat elnyerését a sérelmezett bekezdés részben a személyes ismeretségnek, részben pedig az egyetemi kötődésnek tulajdonítja, tehát nem önálló, hanem kettős indokot fűzött a közléshez. A személyes ismeretség, egyetemi kötődés, továbbá a sikeres pályázat, mint valós tények közötti oksági kapcsolat megteremtése a közügyben olyan újságírói következtetésnek minősül, ami miatt - a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges vélemények szabad áramlása érdekében - nem kérhető sajtó-helyreigazítás. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a két kereseti kérelem egymáshoz képest következtetlen az előbbiek miatt: az első közlés a nyertes pályázat egyedüli okaként az ismeretséget állítja, a második pedig az ismeretséget és az egyetemi kötődést együtt. Ebből következően az egyik kereset teljesítése értelemszerűen kizártta tette a másik teljesíthetőségét. A Fővárosi Ítéletábrla ezért a második kereseti kérelmet alaposnak találva az elsőfokú határozatot a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, míg az elutasító rendelkezést egyebekben helybenhagyta.
- [22] A helyreigazítás elrendelésénél a másodfokú bíróság figyelemmel volt a közlés jogi minősítésére és

szöveg közérthetősége követelményének megtartására, ennek megvalósulása érdekében a közlemény szövegét a keresettől részben eltérően fogalmazta meg.

- [23] A felperes a fellebbezés eredményeként mind az első-, mind a másodfokú eljárásban 50%-ban pernyertes, emiatt a Fővárosi Ítéltábla részben megváltoztatta az elsőfokú perköltség és eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseket. A részbeni pernyertességre tekintettel a jogi képviselők által feltüntetett másodfokú perköltségről a Pp. 83. § (2) bekezdés alapján döntött. Az összeg meghatározásánál figyelembe vette, hogy a felperes költségjegyzéke szerint 48.000 forintban megjelölt perköltsége felének megtérítésére, míg a II. rendű alperes a megbízási szerződéssel alátámasztott költségjegyzéken felszámított 76.200 forint felére tarthatott igényt. Ezek összeszámításával a másodfokú bíróság az összegek különbözetének megfizetésére kötelezte a felperest. Az illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésén alapult.

, 2020. október 20.

Végőné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. . Kovács Helga s.k.. Tóth Gabriella s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró